

ذار الفنون

حقوق فائز و لیتیز مجتبیٰ

مقوق ، اقتصادیات

ایکی آیمه بر نشر اولنور

مندرجات

قسم حقوق :

اسویچره قانون مدنیسنه نظراً هبه حاجی عادل
المانیاده وصایت محکمه لری و وصایت ایشلری (محکمه اصلیه اعضاسندن) صبری
قتل ولید ادهم طاکف
اسویچره قانون مدنیسی شرحی وصفی راشد
فرالسهده شورای دولت »

قسم اقتصادی :

مصارف عمومیه زهدی
اجتماعی سیغورطه لر حامد

اسويچره قانون مدني شري (مابعد)

قانونك «عد و اعتبارلري» *Présomptions* ، ماهيتلري اعتباريله ماقبلنه شامل اولور .
۱۴ مجله الفاسندن صوكر ا قابل تطبيق اوله يله جكميدر ؟ بوسواله جواب ويره بيلمك
ايچون بر قانونك الفاسندن صوكر ا تحدث ايلش واقعه لر تطبيق حقه كمده كي احكام عمومييه ي
تديق ايله لم . بر قانونك الفاسنك آني اولسي اصلدر . بويله جه بر قانون الفاسيله برابر
تحدث ايله جك واقعه لرده قاعده مرعي اوله ماز .
ماضي «قانونك ماقبلنه شامل اوله مامسي اصليله» اسكي قانونك حكمنده بولون يورسه
استقبال ده تماميله ، امتداد ايتديكي مدتيجه يكي قانونه عائددر .
يوقارنده موضوع بحث اولان تصرفات شرعيه عائد مسائلي بر طرفله ، اوزون زمان
امتداد ايله بيلمك خصوصيتي حائر بعض احوال حقوقيه يي تديق ايله لم .
عمر بشر مدتي تجاوزله اولاد و اخفاده انتقال ايلان ، رقيت حال شرعيه سنك
تديق يي ده ملقا اولسي اعتباريله بر طرفه براقه لم . بوكي احوال حقوقيه يي مثال اوله رق ملكيتي
آله لم . بوكي احوال حقوقيه نك شرايعده كي تبدلدن متأثر اولسي اصلدر . حق و مكلفيتلر مزك
وسعت و شمول ، ماهيت و طرز استعمالی دائماً يكي بر قانون ايله تغيير ايديله بيلور .
بويله جه يكي بر قانونك موجود بر حال حقوقي يي تغيير ايلش اولسييله او قانونك ماقبلنه
شامل اولمده بولونديني ادعا ايديله ماز . يكي بر قانون ، اسكيدن تحدث ايلش واقعه لر دن
متحصل بر حال حقوقي يي منحصر آ تاريخ نشرندن اعتباراً و استقباله نظراً تنظيم ايلورسه
تطبيقده هيچ بوجهله ماضي به شامل اولمايور ديمكدر . مرعي اولديني زمان ، آندم حكمران
اولسي لازمك زماندر . بناء عليه موسيو واره ي سوميه رك نظريه سندن استخراج ايديلن
بو نتايجه كوره يكي قانون مدنيك ، بالفرض حق طلاق تغيير و تحديد صورتيه زوجيت حال
حقوق سنك حكملرنده احداث ايله جكي دكيشيكلكلر ، يكي قانون مدنيك ماقبلنه شامل اولسي
طرزنده ايضاح ايديله ميه جكدر . هيچ كيمسه - عيني مثالي محافظه ايتك ايچون ديه لم كه -
بوكون حائر اولديني زوجيه سني سربستجه تطبيق ايلك حقنك واضع قانون طرفندن استقبالده
الي نهايه محافظه و مدافعه ايدلسني طاب ايتكه صلاحيتدار دكدر . زيرا حق لر مز ، اوني بزه بخش
بو ايضاحاتده يوقارنده موضوع بحث ايديلن حق مكاتب نظريه سنك چوروكلكيني اظهار
ايلر . چونكه يكي قانون قاعده وضعيت و حقوق مكاتبه نك احكام مستقبلي لر يي تنظيم ايلش اولور .

ایلیان واداره ایدن قانونلرک امتدادی مدتیجه باقیدر . اسارته نهایت ویرن قانون الی نهایت امتداد ایتک استعدادنده اولان بر حال حقوقیه ، حادثات - الفه دن تحدت ایلش حال حقوقیه ، بردنبره آنها چکمش اولویوردی . بویسه ماقبلنه شامل اولمقدن بوسوتون باشقه بر خاصیتدر .

بوسیط و طبعی فکرلر پورتالیس (Portalis) طرفدن ، قودسیویلدن اخراج ایدیان موادک اسباب موجبہ سندہ شوصورتله عرض ایدلمشدی . موجود بر مؤسسہ بی یقمنق ماقبلنه شامل بر قانون اصدار ایلک دکلدر . اگر ماقبله شمولی افاده کی تلقی ایدلسه ایدی ؛ قانونلرک هیچ برشیئی دیکشدرمه میه جکاری ادعاسنه وارمق لارمکلیردی . ماضی ایله استقبال قانونلرک حکمی آئنده در . شہه سزکه قانونلر موجود برشیئی وجود بولماش یاپه ماز فقط آراق موجود اولماسنی تحت قراره آله ییلیر ...

۱۵ حقوق خصوصیه سربستی مقاولات اصافی دائما نظر دقتده بولوندرمق ایجاب ایدر . بوده ، حقوق خصوصیه قانونک حاکمانه بر طرزده تنظیم ایلدیکی مواد ایله افرادک رضا و اراده لرینه ترک ایلدیکی موادی یکدیگرندن تفریق ایلکک - سوق ایدر .

فی الحقیقه هر قانون مدنی آزچوق ایکی درلو قواعدی جامعدر : بر نوعی ، افرادک بعض حقوقه مظهر اوله بیاملری و یا شو و یا بو وضعیت حقوقیه ده بولنه بیاملری ایچون نه یا ملری لازمکلدیکنی بیان ایلیان قواعددر . دیگر نوعی ایسه دولک بوندن بویله قبول ایلدیکی نظام عامه مفهومنه موافق طرزده احداث و یا تعریف ایلدیکی مؤسسانه تعلق ایلیان و یا خود حکامه ، فلان خصوصی مسئلهده اصدار ایلملری ضمنتده تکلیف ایلدیکی طرز حکمی مبین قواعددر .

طرفین بر مقاوله عقد ایلدکلی زمان اکثر یا شرائط و احکامی حقنده ، جاری قانونک حکمنی قبول ایلرلر . یعنی طرفینک ، مقاوله لرینه بوتون تفرعاتیله مواد قانونیه بی درج ایلش اولملری زعمی جاریدر . بناءً علیه یکی قانون مجله نک حاکم اولدینی زمان یا بیلمش بر مقاوله نک نفاذ و نتایجنی تغییر ایلر ایسه طرفینک رضالرینک یرینه کندی رضا و اراده سنی اقامه ایلش اولور بویسه سربستی مقاولات اساسنه مخالف دوشر . ائمدی مقاولات سابقه نک اجراسی الغا ایدیلن قانونک حکمنه کوره اولمیدر . عرض ایلدیکی وجهله الغا ایدیان قانونک یا بیلن مقاوله به تماس ایلیان موادینک او مقاوله ده مندرج بولدینی فرض اولونور . بو طرز تلقی ایسه اسکی قانونه دکل بلکه یا بیلان مقاوله به حرمتی تضمن

ایلم. اسویچره قانون مدنی سنک خاتمه قانونک برآز آشافیده نقل ایدیان § ۳ بومسئلهیه
تعلق ایلم.

۱۶ واضع قانون، یکی یابدینی بر قانونی ماضی به تشمیلده مختار و سربست بولوندینی کی
الغا ایلدیکی بر قانونک احکامندن متولد منافعی هر هانکی بر ملاحظه طولایسیله ادامه ایتدیره بیلیر.
وضعیت مکنتسبه لک اتخاذ ایدیه جک صریح و آتی بر اصلاحات ایله زیروز بر اولمسی حالی
یکی قانونک تطبیقنده واضع قانونک نظرد بولوندیرمسی ایجاب ایدن بر حالدرد. بو حالی
ممکن مرتبه بر انتظام ایله اداره ایلیه بیلیمک ایچون آلمایاده واسویچره ده واضع قانون،
هر یابدینی یکی قانون ایچون « او یکی قانونه مدخل » ویا « خاتمه قانونی » اسمنی طاشییان
قانونلر اصدار ایلم. بزده شبهه سز که اسکی قانوندن یکی قانونه طرز انتقالمزی تعیین ایلیه جک
بر قانون نشر ایدیه جکسز. و او قانونده اغلب احتمال اسویچره قانون مدنی سنک خاتمه فصلی
اوله جقدر.

۱۷ ۱ کانون ثانی ۱۹۱۲ تاریخندن اعتباراً مرعی اولمغه باشلامش اولان اسویچره قانون
مدنیسی خاتمه بایسک اسکی و یکی قانونک تطبیقته متعلق اولان برنجی فصلک درت ایلمک
ماده سی بوجه آتی نقل ایلم.

خاتمه بای § ۱ « قانون مدنی نک مرعیتندن اول وقوعه کیش حادثه لره ترتب ایلیه جک
حکمکرده اشبو حادثه لک جربان ایلدیکی زمانده مرعی قانون احکامی مرعیدرد. - بناء علیه
۱ کانون ثانی ۱۹۱۲ تاریخندن مقدم یابیلیمش تصرفاتک قوه الزامیه سی و احکامی ۱ کانون ثانی
۱۹۱۲ تاریخندن صوکر دخی اشبو تصرفاتک یابیلدینی تاریخنده مرعی قوانین حکمنه
تابعدر بر عکس اوله رق ۱ کانون ثانی ۱۹۱۲ تاریخندن مؤخر حادثه لرده قانوناً تصریح
ایدیان استئال بر طرف اولق شرطیه اشبو قانون مرعیدرد. »

خاتمه بای § ۲ « قانون مدنی نک نظام عامه و تعامل (اخلاق) نفعنه موضوع قواعدی،
قانون مدنی نک مرعی اولسیله برابر، قانونک حق لرنده استثنائی بر احکام وضع ایلدیکی بالجمله
حادثه لرده مرعی اولور. »

بناء علیه قانون مدنی نک مرعی اولسیله برابر اسکی قانونک، یکی قانونه کوره نظام
عامه و اخلاقه معایر اولان احکامی هیچ بر تطبیقه مظهر اوله ماز. »

جمعیت داخلنده معین بر انتظام عمومی حکمران قیلمنی استهداف ایلان اخلاق عامه یه
متعلق قواعدک در حال قابل تطبیق اولمسی پک طبعیدرد. بوکی احکام، حقوق عامه احکامی

کبی وحدت ولايتجزيك شرائط ضروريه سندن بولونان برره ژيمك احداثی استهداف ايلره.
خاتمه نك طرز تشكلی حقنده کی قواعد هر حالده نظام و اخلاق عامه نفعنه اوله رق موضوع
قواعد دندر . يکی قانون مدنيك احکامی کتاب النکاحك مرعیی زماننده اولمش کیمسه لر
حقنده در حال قابل تطبيق احکامدر . بويله کتاب النکاحك احکامنه تبعاً اولمش کیمسه لر
يکی قانونك نشريله برابر طلاقلرنده سربستيلرينی غائب ايلرله . چونکه واضع قانون بلا سبب
واقع طلاقلری غیر اخلاقی عد ايلور .

خاتمه بابنك ايکنجی ماده برنجی فقره سی نهایتنده مندرج «قانونك حقلرنده استثنائی بر
احکام وضع ایلدیکی» طرزنده کی قيدك مارالذکر مطالعانه نظراً هریب کوزو کمکده اولدیغی
درمیان ایلان روسل احوال استثنائی نك بویوك بر اخلاق قاعده سنك موضوع بحث
اوله میه جفی، یا لکیز عمومی طرزده بر قاعده نك جاری اوله بیله جکی احوال اولدیغی ذکر
ايلور . فی الحقیقه يکی قانونك اسکی قانوندن بسبتون باشقه بر طرزده حل ایلدیکی نظام
عامیه متعلق بر مسئله حقنده اسکی قانونك مرعی اوله جفی قبول ايلك طوغری
برشی اوله ماز .

تعدد زوجاتی نظام و اخلاق عامه تلقیسنه منافی کورهن يکی قانون مدنی کتاب النکاحك
زمان مرعیتنده حادث اولمش تعدد زوجاتی محافظه و ایضا ایله جکمیدر؛ واضع قانونمز،
حقنده استثنائی بر حکم وضع ایله دجه بردن فضله نکاحلرك انفساخی لابدر .
خاتمه بابی § ۳ :

قانونك، طرفینك رضا و اراده لرندن مستقل اوله رق تنظیم ایلدیکی مناسبات حقوقیه ده ،
قانون مدنی نك مرعیه باشلامسندن صوگرا ، او مناسبات مقدم بر زمانه طائد اولسه ده يکی
قانون مرعی اوله جقدر .

اشبو ماده احکامنه نظراً طرفینك رضا و اراده لرینه معلق مناسبات حقوقیه ده یعنی
بر عقد ایله وجوده ککن مناسباتده قانون سابق جاری و مرعی قاله جقدر .

خاتمه بابی § ۴ «اسکی قانون زماننده کچمش اولوبده يکی قانونك مرعی اولمغه باشلا دیغی
زماندن مقدم حق مکتسب احداث ایله مامش حادثانك حکم شرعیلرنده يکی قانون مرعی
اوله جقدر .» بو ماده ده موضوع بحث اولان حادثه لر بذاته بر حکم شرعی انتاج ایلیموب
بر باشقه حادثه نك، انجق يکی قانونك مرعی اولمغه باشلامسندن صوگرا واقع حدوث و اعانه سیله
بر حکم قانونی افاده ایلان حادثه لر در . مثلاً زوجینك یکدیگرینه توارث ایله بیلمه سی ایچون

عقد نکاح حادثه سی کافی دکلدر . حادثه نکاح انجق زوجیندن برینک اولومی حادثه سی اعانه سیله ارثی بر حکم افاده ایلر . § ۴ موجبنجه یکی قانونک مرعی اولغه باشلامسندن سوکرا زوجین ارمسندده حصول بوله جق موت طولایسیله آچیله جق میرانده یکی قانون حکمی جاری اوله جقدر . چونکه ارثه استحقاق متوفی نك اولوميله حادث اولور قطعياً مورثک وفاتندن اول وجود بولماز .

۱۸ متناً وروماً

هر معنا لفظه قرین اولاق ایله باشلار بوجهتدن واضع قانون جمله نك ترتیبنده « متن » کله سی « روح » کله سنه تقدم ایتدیرمشدر . الفاظ ، معاینه نك مناسبیدر ؛ واضع قانونک فکرلری افاده ایتدیرهن شکلدر . قانونک اساسی تشکیل ایدن سیستمی موضحددر . اسویجرمده المانجه ، فرانسزجه وایتالیانجه لسانلرینک اوچی ده عینی رسمیتی حائر اولمندن قانونک المانجه ، فرانسزجه وایتالیانجه متلری عینی قییمق حائردر . فقط ، بزم یکی قانون مدنییز اسویجرمه قانون مدینسک حرفیاً ترجمه سی اولسنه رغماً اسویجرمه قانون مدینسک متونی بزده علمی برقیمتدن فضله برقیمتی حائر اولاماز . واضع قانونمز ، معلق ، صریح ، طوغری ، یا ککش والحاصل اولدینی کی تورکجه متنی ویا لکیز تورکجه متنی قبول ایتمش واقکاری او تورکجه منته افاده ایتدیرمشدر . فقط یکی قانون مدنی نك روحی استخراج لزومی حاصل اولدقه قانونمزک اسویجرمه قانون مدینسندن ترجمه ایدلمش واسویجرمه قانون مدینسک مملکتتمزده تأسیسی آرزو ایلدیکمز اوروپا سیستمی آلمان قانون مدینسیله برلکده الک اینی برطرزده افاده ایلکده بولونمش اولدینی کوز اوکنده طوتلایدیر . زیرا یکی قانون مدنییز ایله آله جق هر شخص ، یکی تورک دولتنک ، یکی تورک حیانه عصرک الک طوغری اوله رق باقی ایلدیکی حقوقی ویرمک ایسته مسنده کی عادتاً محترصانه اولان آرزوسنی حس ایله جکدر . یکی برقانونه منقاد قیلینان حیات حقوقیه یی فقه سلطنتنک بزه طایتیمش اولدینی تهلکیه بتکرار دوشورمامک آرزوسنی صراحتله طویه جقدر . شبهه سزکه یکی قانون مدنی ده فقه کی بر قدرت مطلقه ایله حیات حقوقیه من اوزرنده حکمران اوله جقدره فقط اوده علم حقوقی مفلوج قیلارسه اوده حکامک یالکیز بالفرض جزا و تجارت قانونلر مزده تطبیق ایلدیکی اوزره تورکجه افاده ایدیلان متن او متلردن آکلاشیله بیان روحه باغلانمسه ایسته مک صورتیه اجتهادی زنجیر بند قیلارسه اینچندن چیقماق ایسته دیکمز دور حقوقیمزدن قورتیه مایز . کله ایله باشلایه جق وکله ایله نهایت بوله جق بر تفسیر یوقاریده عرض ایلدیکی

کبی بزی فقهک منطقی سیستمده ایقا ایلیه جکدر . دارالفنون و محاکمز اوروپا سیستمک روحی یاشانه بیلیمک ایچون اوروحی متمادیا اوروپا علما و محاکمک اراسندن تعقیب ایتلیدر .
 ۱۹ یکی قانون مدنی نک اقلیتلره اولاجق مناسبتندن ، اقلیتلرک لوزان معاهده نامه سندن آلدقلى حقندن فراغت ایلش اولملری حسیله بجه لزوم یوقدر .

فقط قانون مدنی نک (۱) تورکیده مقیم و متمکن اجانب ایله (۲) دیار اجنبیهده مقیم تورکلره مناسبتی نه اوله جقدر .

اسویچره قانون مدینی لایحه حاله . ایکن اسویچره حقوق خصوصیه دولتی تشکیل ایده جک ماده لر مالک ایدی . فقط لایحه نک قوه تشریعیهده حین مذاکره سنده مارالذکر ماده لر خذف اولمشدر و بالکمز خاتمه بابنک § ۶۱ ایقا ایدلشدر . اسویچره قانوننک خاتمه بابنک § ۶۱ صرفاً اسویچره مخصص بر ماده در .

قابیتولاسیونلردن قورتولماض دها پک یکیدر . ازدواج ، طلاق ، مفارقت ابدان وصغیرلر اوزرنده ولایته متعلق ۱۹۰۲ تاریخی « لاهی » ده امضالانان مقاولات بین المله هنوز اشتراک ایلدک . پیکی اولدیغمز مدیت بزی بوکی مقاولات بین المله اشتراکی آمردر . بوضرورت ، بزم ایچون و بزم مختص حقوق خصوصیه دول ماده لر تقیته امکان ویرمز . چونکه یادیغمزی متمادیا ترکه مجبور قالیرز . « لاهی » دن باشلایان بین الملل حرکت دوام ایلیه جکسندن حتمق خصوصیه دولمز عقد و یا اتفاق ایلیه جکمز مقاولات دولیه ایله تعین ایده جکدر . هر حالده اقامتکاهی و تابعی تثبیت ایدیله میان کیمسه لر حقنده تورک قانون مدینی مرعی اوله جقدر . [۱]

۲۰ اسویچره قانون مدینسک برنجی ماده سنک ایکینجی فقره سی قانونک ساکت بولوندیغی احوالی تنظیم ایلکده در .

« مقننه بر حکم قانونی بولونمایانه ماده ره ها کم عرف و عاده کوره ... حکم ایدر . » دیمک که حاکم قانونی ایدن ایی به تدقیق ایلدکن صوکر ا اوراده متن و روحک املا ایلیه مامش اولدیغی بر بوشلقه تصادف ایلیه جک اولور ایسه او بوشلقی اول امرده عرف و عادته طولایره جقدر . عرف و عادتدن آکلاشیلان معنا ، خلق آره سنده و یا منفرد محیطلرده مطارد آومستقر مظهر مراعات اولسندن ناشی ولایت عامه نک رضای ضمیمه قضا ده [۱] حقوق خصوصیه دول مباحثی خاتمه بابنک شرحه تعلیق ایلیبورم .

مجبور الرعاہ بولونش حقوقدر . عرف ، (Hellwig) ک تعریفہ نظراً ، دولت طرفندن قانون اولہرق نشر ایدلماش اولدینی حالہ حیات حقوقیدہ مستقراً ومطرداً استعمالی [۱] طولایسیلہ نص کی ثابت برصرعیتہ مظهر اولمش قواعددر . عرف ایچون لابد اولان خاصہ آتی ناسک ظاہر و عیان برطرزده استعمال ایلسیدر . بعض علمادہ ناسده ، استعماللرینک طوغری و بر مؤبدہ اجتماعیہ مظهر اولدینی اعتقادینک بولونمسی لزومی رأینده بولونمشلردر . عرف وعادت حقندہ کی مناقشاتی نقل ایله مدن اول اسویچرہ قانون مدینسی مسوده حالندہ ایکن ایکنجی مادہ سندہ « قانون مدنی بی متعم اولہرق تشکل ایلیہ جک حقوق عرفیہ اسویچرہ شرایعنک قسم متمعی کی تاقی ایدیلہ جکدر . » دینشدی . اشبو مادہ ، بالخاصہ وضوحدن عاری بولونمسی اعتباریلہ حذف ایدلشددر .

ثابت ، عمومی ومتمادی براستعمالک برحقوق عرفیہ تشکیل ایدہ بیللمسی ممکنیدر ؟ روسل ومتنا اسویچرہ کی متجانس اولمایان برمملکتندہ بونک قولای برشی اولہمیہ جغفی سویلیورلر .

حقوق عرفیہ وجود ویرہ جک ثابت ، عمومی ومتمادی براستعمالک قایناعی نرسیدر ؟ موسیو پلانیول بعض علمانک رأینہ رغماً ، ژوریسپروٹانسک خارجندہ مرعیتی حائر قواعد عرفیہ نک تشکل ایدہ بیلہ جکی قبول ایتیور . فی الحقیقہ معاصر مؤلفیندن برچوغی ژوریسپروٹانسک عرفک منشائی اولدیفی قبول ایلز . موسیو پلانیول بو منکرلرک ژوریسپروٹانسک یرینہ برشی اقامہ ایلیہ مدکارینی سویلہ دکن صوکرآ ته زینی بروجه آتی طرزده عرض ایلیور . برچوق زمانلر مسئلہ ایله یالکز اولہرق اشتغال ایلمش اولان آلمان دو قترنی حقوق عرفیہ نک منبعی تمادی ایلیان بروحدت تشکیل ایدن خلقت شعور مشترکندہ آرامشددر . فقط موسیو ژدنی نک اصول تفسیر نام اثرندہ (صحیفہ ۲۹۹-۳۰۲) ارانہ ایلدیکی وجهلہ بو (Mystique) فکر نافذ بر تنقیدہ مقاومت ایلیہ مامشددر ؛ واک یکی مساعی اشبو فکرک افلاس تامنی اظهار ایلشددر . کلمہ نک معنای حقوقیسندہ برصرف وجود بولق ایچون حق پک عمومی و پک اسکی براستعمالک وجودی کافی کلز . عرف حقوق عرفیہ دیمکدر ؛ بو حقوقک مرعیتی نرہدن نبعان ایلیور ؟ قوۂ الزامیہ سی نرہدن چیقور ؟ بو یالکز کورہنک حمل اولونہ ماز زیرا افرادک بری بری اوزرینہ ولایتلری یوقدر ؛ هپسی حردر . یوز بیک کشی نک رعایت ایلدیکی براستعمالی فنا بولہ جق اولان

[۱] « استعمال » کلمہ سنی فقہدہ کی مصطلح معناسنہ کورہ قولانیورم لغت معناسیلہ استعمال ایلیورم .

بالفرض بی او استعماله رعایتہ او یوز بیک کشتی اجبار ایدہ مزلر . **عرف علاقہ دارلرک** ،
 حق او استعمالدن مشتکی اولانلرده داخل اولوق اوزره حمله سنک رضاسنده استناد ایتدیریلہ منہ
 شو سیدن کہ ہر قاعدہ حقوقیہ بر قوہ مؤبدہ بی فرض ایلر ؛ یعنی مطیع افرادک ارادہ لرینہ
 حاکم عالی بر ارادہ بی ، بر ولایتی مقتضیدر . بوجہ رایسہ آنحق قانوندن ویا قاضی دن کلہ بیلور .
 بر مؤیدہ اجتماعیہ نک وجودینہ ایمان سر ابدن باشقہ برشی دکلدرد . بویان نظریہ سی مشکلاتی
 مجرد بر دستور ایله ستردن باشقہ برشیہ یاراماز . مؤیدہ موجود دکلسہ موجودیتی ظن
 ایلمک کافی کلز . حقوق عرفیہ نک ماہیت حقیقیہ سی برسیستم و بر او پنیون (رأی) مسئلہ سی
 دکلدرد بلکہ تاریخ ایله میزانہ چکیان بر واقعہ در . عرف عادتاً بر ملتک طوپراغی اوزرینہ حک
 ایدلمشدر . بالفرض اسکی فرانسز حقوق عرفیہ سنک خریطہ لری یاییلہ حق اولور ایسہ
 اسکی فرانسز عرفک جغرافیاسنک اوزمانکی دوائر قضائیہ ایله تقابل ایلہ دیکی کوزوکورہ
 حقوق عرفیہ محلی ژوریسپروٹانسدن تشکل ایلوردی . زمانک اک کوزل حقوق عرفیہ
 کتابلرینہ مراجعت ایدیلیرسہ کورولور کہ روماقانونندن واقع مقتضبات استننا ایدلمک شرطیلہ
 زمانلرنده کی طرز حکملری نقل ایلر . افرادک استعمالی قوتدن عاریدر . استعمال عادی بر
 فعلدر مجبوری بر قاعدہ حالی آنجہ یعنی بر قوہ تأییدیہ مظهر اولنجه در کہ بر قیمت حقوقیہ
 اکتساب ایلر . بر قوہ تشریعیہ نک فقدانی حالندہ استعمالہ قوہ تأییدیہ بی آنحق قوہ عدلیہ
 ویرہ بیلیر . بورادہ بر مثال عرض ایلیہ لم .

طرفین اکثریتلہ ایکی کشیدن مرکب اولمسندن مقاولہ نامہ لرک اکثریا نسختین اولہ رق
 تنظیم اولونمسی لازمدر مقاولہ نامہ لر لزومی تقدیرندہ اوچ ، درت الح نسخہ اولہ رق دہ
 تنظیم اولونہ بیلور . فقط ہر نسخہ بوتون علاقہ دارلر طرفندن امضالٹہ جفتدن بونلرک ہدی
 اصلدر ہیچ بری صورت دکلدرد . متضاد منافع لر احداث ایلیان مقاولہ لردہ مقاولہ نامہ لرک منافع
 عددنجه تنظیم ایدلمسی اسکی بر اصول دکلدرد . بو اصولی ، اک اسکیسی ۱۷۳۶ تاریخندہ
 اصدار ایدلمش اولان بر جوق حکملرلہ پارس پارلمانی [۱]

جاری بر استعمالی تأیید صورتیلہ احداث ایلمشدر . فی الحقیقہ قرون وسطادہ عملیات
 (پراتیک) مقاولہ نامہ لری تنظیم ایتمک ایچون کنیش بر پارشومن آلردی او پارشومنک
 اوزرینہ قاچ نسخہ تنظیم ایدیلہ جک ایسہ او قدر دفعہ مقاولہ نامہ بی یازاردی ہر بر
 [۱] (پارلمانلری جودت باشا مرحوم تاریخندہ بزده کی قدیم دیوان استینافیہ لره شبیہ طوقار .
 اختلال کبیر پارلمانلری الفا ایلشدر .)

مقاولہ نامہ نك اوزرینہ یا الفبساء حرفدن برینی قویاردی ویاخود هر هانگی بر ضرب مثل
قید ایدر ایدی وهر بر مقاولہ نامہ دیگرندن برکنار ایله آریلوردی . اشبو مقاولہ نامہ لرك
بو طرزده تنظیمندن سوکرا هر بریسی اونی دیگرندن آیران کناردن کسلیلر وعلاقه دارینه
ویریلیدی . پارس پارلمانی عملیاتك بواسطه مالی حکمی ایله تأیید ایتیش و او استعماله بر قوه
مؤیده بخش ایشدر .

فعلیاتده حقوق عرفیه نك نقل ایدیلن مثالدن باشقه طرزده تشکل ایلدیکی ده کورو لمامشدر .
يك اسکی زمانلردن بری استعمالك معقولیتی رکن عرف اوله رق تاقی ایدلمشدر . ا کر
عرف بذاته واجب الرایه اولسه ایدی معقولده اولسه ، قناده اولسه نه ده اولسه قانون کی
مرعی اولوردی . عرف قضا طرفندن تصدیق ایدلمکه محتاج قانتجه حائز اولدیغی اجبار
قوتك کنديسنك ضمیرنده مندرج بر خاصه اولمادیغی بلکه او خاصه نك اوکا خارجدن لاحق
اولدیغی اظهار ایتیش اولور . اسکی مؤلفین مبادیاً مستحسن عرفدن ویا تصدیق و تأیید
ایدلمش عرفدن بحث ایلرلر .

موسیو لامیر موسیو پلانیول کی عرفك منبعی ژوریسپروتانسه اضافه ایلر . موسیو
ژونی ایسه ژوریسپروتانسی حقوق عرفیه دن اخراج ایلر . موسیو ژونی نك خطاسی ژوریسپروتانسی
آرای علمایی افاده ایلان دو قترینه تشبیه ایلیدر . دو قترینك هر درلو قوه تأییدیه دن محروم
بر قیمت علمیه سی واردر حالوکه ژوریسپروتانس حقوقك ذی حیات شکلیدر یکانه تطبیق
ایدیلن قاعده در . شونك ایچون که قانونی تفسیر ایلان ژوریسپروتانسدور . قانونك سکوتی
حالنده اصدار حکم ایلان ژوریسپروتانسدور . قانونك بوشقلارنی طولدیرانینه ژوریسپروتانسدور
وژوریسپروتانس موقع اجرایه قونان قرارلر اصدار ایلر .

فقط انکلتزده عرف بذاته مجبور الرایه در . انکلتزده عرف حقنده کی دوشونجه لر
فرانسه ده کی عرف حقنده کی افکاره شیه دکلدر .

۲۱ عرف نص ایله تعارض ایدم بیلیرمی ؟

ا کر قانون تعضو وتشکل ایلش ولایت عامه مقاماتنك اثری ایسه خیر ! ا کر قانون
ملتك سینه سندن نبعان ایلورسه عام ومطرده اولق والحاصل بوتون شروطنی جامع اولق
شرطیه تصدن اقوی در .

۲۲ حال حاضرده حقوق عرفیه وارمیدر ؟

حال حاضرده بوتون حقوق قانون شکونده و بناءً علیه حقوقی مکتوبه در بونکله برابر حقوق عرفیه بوسبتون معدومدر دنیه منوایکی طرزده تشکیل ایلمکده دوام ایدر .

برنجی طرز

موسیو ژه فی نیک تعبیری وجهله مقاوله وی استعمالات دیزیلان طرزدر . مقاوله وی استعمالاتدن، عمومیتله محلی ویامسلیکی بعض براتیک (عملیه) اکلاشیلیمیدر . افراد مقاوله لرنده او استعمالاته رعایتکار طاوراندقلری و خلافتیه شرط ایلمدکاری تقدیرده او استعمالاته رعایت ایلمدکاری فرض اولونور .

بو استعمالات ایکی غروپه ایریلور .

برنجی غروپ اراضیه متعلق حقوقه عائد استعمالاتدر . استاد محترم صاروخان مبعوثی مصطفی فوزی افندی بزم ملکیت مزده از میرمک بعض ملکیت لرنده جریان ایلیان استعمالاتی بو غروپه عائد استعمالانه مثال اولارق ذکر ایدیه بیلجه جکفی بکا سوبلدیلر . شویله که : عرصه سی اولوبده باغ یا یمنسی بیامه یین بر کیمسه او عرصه نیک اوزرنده بر دیکرینک باغ یتیشدیرمه سی قبول ایلمر ایسه جاری استعمالات محلیه موجنبجه عرصه صاحبی عرصه سی باغی یتیشدیرهن کیمسه ایله تقسیم ایلمر .

استعمال مذکورک جریان ایلمدکی محله بر عرصه صاحبی عرصه سی اوزرنده باغ یتیشدیرمک اوزره بلا شرط آخره تودیع ایلمشدر . استعمال محلیه تبعاً و خلافتیه شرط ایدلمدیکندن باغک یتیشدیرمسی متعاقب عرصه نیک یاریسنه مالک اولاجقنی ظن ایلیان باغچییه عرصه صاحبی عرصه نیک نصفی تملیک ایلمکدن اجتناب ایلمر محکمه تمیزه مصطفی فوزی افندی نیکده قناعتلری وجهله، فاحش برخطای حقوقی ارتکاب ایلمه رک استعمال محلیه یی تأیید ایلمه مامشدر . فقط اهالی محلیه عرصه صاحبی اوزرنده اجرای تضییق ایلمه رک باغچلق ایچون حقیق کوردکاری استعمال واقعک دوچار تشوش اولسنه مانع اولمشلردر .

ایکینجی غروپ تجاری استعمالاندر .

ایکینجی طرز

ژوریسپروندانس طرزیدر .

محاکم متادیا قانونلرک خارجنده بر حقوق عرفیه وجوده کتیرر . محاکمک اجتهادات سابقه لرله مقید اولمدقلری بر امر بدیهیدر . محکمه قییزمن بر کونده عینی بومسئله حقنده

متعدد اجتہاداتہ بولنق صورتیلہدہ محاکمک اجتہادلریلہ مقید اولدیغنی برآز انارشی جہ اولسنہ رغماً ظاہر بر طرزہ بڑہ اوکرہ تمشدر . فقط اجتہاداتی بر قناعت علمیه و بر ضرورت اجتماعیه ربط ایدیلان اورویا محاکمی اکثرآ اجتہادلرندہ دیکشمز . بو استقرار وثبات افراد ایجون مجبور الرعایہ بر قانون وجودہ کتیر . شوسیدن کہ محکمہ تمیزک مستقر بر اجتہادی افراد معاملہ لرندہ نظر دقتہ آلفہ مجبور قالیرلر . بزم اجتہادات محاکمک متادی تناقض وتبدلی حقوق عرفیہ نک ماهیتی اظہاردهده بلیغ بر مثال عرض ایلدکده در حقوق عرفیہ حقوق مکتوبہ کی دکلدر . چوق متحول و چوق متناقضدر .

۲۳ صرف حاکمہ بیلدیرلمیدر . یعنی استعمالک بر حقوق عرفیہ تشکیل ایلدیکنی ظاہر قیلہ حق وقایع حاکمہ عرض اولمیدر .

۲۴ عرف رعادت دخی بونہ اسہ کنڈبسی واضع قانونہ اولسہ ایمی اشبر مادہ بر رار فصل بر قاعده وضع ایدہ حکم ایمی اسہ اولہ کورہ حکم ایمی .

نہ قانون ، نہ روح قانون ، نہدہ عرف حیاتک مظهر اولدینی درجہده بر خیالہ مالک اولہ ماز . قانونک ، روح قانونک ، عرفک مقدم کوروشنک مفقود اولدینی احوالہ قناعت حکامہ تودیع نفس اولونور ؛ حق ، حاکمک واضع قانون اولسہ ایدی وضع ایدہ حک اولدینی قواعد ربط ایدیلور .

روسدل برنجی مادہ نک اشبوققرہ سی ایدہ آل بولیور . زیرا ، دیورہ ، حاکمہ ، عقلنہ ، تجربہ سنہ و وجدانہ خطاب ایلہ بیلیمک امکانتی بخش ایلور . حاکم اوزمان ، عدالتدن آکلدینی مفہومک ، عدالت حقندہ طوبدینی احتیاج واشتیافک ، حیاتہ وقوف و حیاتدن قرسنگ کنڈبسنہ املا ایتدیرہ چکی قواعدی تطبیق ایلہ جکدر . بویله بر حالہ حاکمک حکمی قارہ قوشی بر حکم اولہ ماز ؛ بویله بر حالہ حاکمک آنجق حقیقت حقوقی بیان ایلہ بیلہ جکدرہ . اسویچرہ قانون مدنیسی اسباب موجبہ لایحہ سندنہ اشبوققرہ یہ ٹاند تصادف ایدیلان فقراتی بروجہ آتی نقل ایلورم :

« ضروری کوزو کدیکی تقدیرده اک آز شایان وثوق تفسیرلرہ بیلہ مراجعت ایلہ رک هریشی قانوندن استخراج ایلکہ مجبور طوتیلان حاکم بوکون مظهر اولدیغندن فضلہ بر حریتہ مظهر قیلنمش اولہ جکدر . حاکمدن بوکی جانباز لغہ مخصوص قوت مهارتلی ایستتمکدن فراغت ایلدیکی آندہ حاکم وظیفہ سنی دہا فضلہ بروقارایہ استعمال ایلہ جکدر . حاکم حقوق مکتوبہده هیچ بر تفسیرک طولیدرہ یجنی بوشلقلر بولوندیغنی قبول ایلکہ مأذون قیلنمیدر . حاکم

بوشانی مشاهده و تثبیت ایلدکدن صوکره قطعاً تمام اوله بیله جک بر قانون دکل ، فقط قطعاً تمام اولسی لازم کان حقه استناد ایلهرک اصدار حکم ایله جکدر؛ بویه جهه ، واضع قانونه مخصوص وظیفه یی کورمسیله عادلانه و حکیمانه اولاجغنی تقدیر ایله جکی قاعده یی ، موجود نظام وانتظام شرعی دائره سنده خلق ایده جکدر . ه حاکمک نفسی ولایت تشریعیه مقامنه کچیره بیلیمسی آنجق قانونی و عرفی نصک مفقودیتنی اصولی وجهه تثبیت ایلسندن صوکره ممکن اوله بیلور . فقط حاکمه ، نه اسویچره نه ده فرانسه قانوننده ، عمومی احکام وضع ایلر طرزده اصدار حکم ایلسنه مساعده اولنماز . *Pouvoir réglementaire* . دنیان نظام وضع ایتمک قدرتی ده آنجق قوه اجرائیه عاندر . بناء علیه حاکمک قرارلری تمامیه نسیدر یعنی حکمی طرفین مخصوصینه مقصوردر . فرانسه اختلال کیردن اول دیوان عدالتلر دائره قضائیه لرنده بولونانلر ایچون آتیاده مرعی الاجرا اوله جق قرارلر اصدار ایده بیلرلردی . بو قرارلر *Arrêts de règlements* دینوردی و برر حقیقی قانون ایدی : آشاغی درجه ده کی محاکم اشبو قرارلری قانون کی تطبیقه مجبور ایدیلر و او قرارلری مناقشه ایلیان و قبول ایدن پارلمانلرده ، لغو ایلدکاری مدتجه او قرارلره مقید قالیردی . ۱۷۸۹ تاریخندن بری بالجمله مؤسسات اوزرنده جاری اولان تقسیم قوا اصولی موجبجه حاکمکره اسویچره قانوننده قبول ایلدیکی وجهه بعضاً واضع قانون وظیفه سفی کورملرینه مساعده اولونسه دخی ، آنلر قوه تشریعیه عاندا اولان برحق استعمال ایلهرک آتیاده مرعی اوله جق طرزده احکام عمومیه ، و قوه اجرائیه عاندا اولان احکام نظامیه ، اصدار ایلهر منزلر . فرانسه قودس یولی § ۵ فرانسنر حاکمکرینه بو طرز حرکتی صراحة منع ایلور . فرانسنر قانون جزاسنک § ۱۲۷ ، موجبجه بو ممنوعیته مخالفتلری جرم تشکییل ایلر .

بر محکمه نك دائره حکمی دائره قضائیه سنه مقصور اولسندن اگر محاکمه عمومی احکام و نظام وضع ایلر طرزده اصدار حکم ایلکه مساعده اولونسه مملکتده کی وحدت قانون درحال زائل اولور .

حاکم حکمی ایله کندیسنه عرض ایدیلن خصومت حقننده اوبزه قتیف بر حق یاراتیر و بلکه بویه جهه بر عرفک تمللرینی وضع ایلر .

عصری بر تدریسه مظاهر اولماش و بلکه مکتبدن بیه مأذون اولماش بر حاکمه بویه بر حق بخش ایلکهده مضرت یوقیدر؟ حسن سلیم و حسن عدالت مرهانیکی بر حاکمی ؛

مناسبتر مبیانلردن قورور یکی قانون مدینلرک بواسطی قبول ایلمی محاکمه ، قانونک تنظیمک ثابت ومستقر معینلری اولملری خصوصنده وظائف طبیعیله رینی ایضا امکانی ویرمکدیر . [۱]

۲۴ « حاکم حکمرانه علمی وقضائی اجتهادلردن استعانه ایدر . » حاکم ایستر قانونک متن ویاروخنه ایستر عرفه ویاقناعت وجدانیه سنه کوره حکم ایلسون دائماً حقوقک ذی حیات قایناقلمی اولان علمی وقضائی اجتهادلردن استعانه ایلیه جکدر . حاکم ، علمک بساندیکی ایکی بویوک مقدس مه اولان آثار علماء ایله محکمه حکملرینی متهادیا تدقیق وتعیب ایلیه جکدر .

مادهک ایکنجی و اوچنجی فقره لری اسویچره قانونک لایحه سنده بروجه آتی طرزده قلمه آلمشدی :

« حقنده بر حکم قانونی بولونمایان حادثهده حاکم عرف وعادته کوره وعرف وعادت دخی یوق ایسه علمی وقضائی اجتهادلره کوره حکم ایدر . »

حاکم بومنابدن هیچ برندن استخراج حق ایلیه من ایسه حکمنی ، کنیدیسی واضع قانون اولسه ایدی اصل بقاعده وضع ایدر جک ایدی ایسه اوقاعدهیه کوره اصدار ایلیه جکدر . « اسویچره قانونک برنجی ماده سنک قبول ایدیلن شکل نهائیسنده « علمی وقضائی اجتهادلردن استعانه » جمله سی ایکنجی فقره دن چیقارتیلهرق مستقل بر فقره قلمش اولسیله ، حاکمک احقاق حق ایچون ابراز ایلیه جکی بالجمله فعالیتک ناظمی یاپلشدیر . »

هر علمی اثرک هر اصدار ایدلمش حکمک ، حاکمک آندن استعانه ایلسنه دکر بر قیمتی وارمیدر ؟

بونک ایچوندرکه حاکم علمی وقضائی اجتهادلردن یالکیز استعانه ایلریوقسه اواجتهادلره کور کورینه واسیرانه تقلید ایتمز او اجتهادلرک قیمتی تقدیر حق حاکمه عائددر .

۲۵ علمی اجتهاد (در قریبه) حقوق شناسلرک اثرلرنده در میان ایلدکاری رأی

[۱] بومشلهر حقنده آتیده کی کتابلرک مطالعه سی لابددر .

Bethman-Hollweg, (قانون وحاکمک وظیفه سی) Buelow, Gesetz und Richteramt, Stammler, (تشریع وعلم حقوق وبیاننده) Ueber Gesetzgebung und Rechtswissenschaft, Falk Die Analogie im Recht, (حقیقی حقوق مبحثلری) Die Lehre vom richtigen Recht, (حقوقده قیاس)

وفکر لر دن عبارتدر . موسیو پلانیول علمده دو قترینک اوینادیفی رولی افکار عمومی نك (ویدون) سیاستده اوینادیفی روله تشبیه ایلور . علمه استقامت ویردن دو قتریندر . تدریس سایه سنده قضائی اجتهاد و قانونلرده یاییله جق تعدیلات احضار ایدیلمر . اونو تاملیدر که مستقبل حقوق شناسلر خواجه لرینک هر درلو قوه تأییدیه دن محروم کوزوکن رأی وفکر لر یله یتشممکده درلر . واضع قانون اوله جقلرده مدرسلرینک ولایت معنویه سی تحتنده قاله جقلردر . علمی اجتهادک بوتون قوتی ده فکر لرده حاصل ایده جکی قناعتلردن عبارتدر .

بزده قانون مدنی ایلک دفعه اوله رق بو قانون ایله وجود بولویور . ذی قدرت حقوق مدنیه مدرسلرینه مالک اولان دارالفنونز و آنقره حقوق مکتبی ماضیمز ایله برارتباطی اولمایان یویکی قانون مدنی بی حیات اجتماعیه مزه ربط ایلکه موفق اوله جقدر . یکی قانون مدنیز کندی سینده جمعیت مزده وجود بولمادی ایچون طویراغمز مربوط کولکردن محرومدر . بونک ایچون ایلک شارح لر مز تاریخی برما سبق آرا مقندن و عنعنیه باغلی قالمقندن وارسته قاله جقلردن بوتون فعالیتلرینی متون قانونیه نك اطرافنده تکشیف ایلجه جکلردر . یالکیز معاصر مدینتک ارا وافکارینی مملکت مزده نشر ایله موظف دارالفنونز ، وقیله فرانسه مزده دن ترجمه طریقیله آلدیقمز قانونلرک تدریسنده دوشیلن خطایه دوشماک ایچون یکی قانون مدنیزده کی اصلرک ، سینه سندن طوغدیغی معاصر مدینتده انتاج ایلدکی اجتماعی جدالاره فضلہ معکس ویرمکه چالشمیلدر .

بو کون مسائل حقوقیه تیار و بییه سلرینک بیله موضوعی تشکیل ایلکه باشلامشدر . بالفرض اسکی بر مکتب حقوق مأذونی اولان بول هر وییونک عنجه مزه « ایلک کوز آغریسی » دییه ادایته ایدلمش اولان بییه سنک شوجه لر زنده « طلاق » علینیه ، عصرک استقامته منافی اولمه ایدی ، قدرتی بر جریان حاصل ایده بیله جک بر قدرت کوزو کور : بن اولادمی « هور » ک معاونتیه اولومدن قورنارمغه اوغرا شیرکن او پک سوکیلی ات وکیکه باقهرق ، قاری وقوجه نك نصل اولوبده تک برأت وکیکده بروحدت تشکیل ایده بیلدکلرینی آکلادم ... قاری وقوجه اولمق اولمش اولمق دکادر قاری وقوجه لق امتزاج سز لقلره ، تضاد حسیاته ، عصیانلره حتی هیات ! اهانتلره مانع اولمز .. فقط آنا و بابا اولنجه قاری وقوجه شایان حیرت درجه ده بربرینک عینی و بربرینه برلشمش اولویور . یر یوزنده آنجق بو ایکی بر اوله بیله جک قابلیت حائزدر .

بز تورکار آره سنده ، آنا و بابا اولمشلرک بوشاناملری حقنده درین بر حس وقناعت

موجود اولسنه رغماً قولونیا یی « نجات غلیظه » تاقی ایلان صولك دورده کی فقهك صاحبلرینه بیله سوز سولتمک مساعده ایتیان قاره جهات وصفته تحکمی خلقك طلاق حقنده عکس العمل تشکیل ایدن حسیاتلرینه ترجمان اولقی ادبیلرمنه مساعده ایتمه مشدر. [۱]

۲۶ قضائی اجتهاد (زور بیر وئانس) — ژوریسپروئانس دییه قانونلرك محاکم طرفدن طرز تفسیرینه دینور. محاکمك بو فعالیتلری، فعالیت تشریحیه قیاساً ظاهرده سونوك كوزو كورسده حقیقته تشریح ابله تفسیر مساویدر. فی الحقیقه قانون آنجوق تطبیق ایدلمكده و طرز تطبیقه قیمت بولور. محاکم بعضاً کنديسنی بك باغلی عد ایدمك قدر تردد وضعف كوسترر. دها نافع دها محق بر حکم اصدار ایدم بیلیمسی ایچون کنديسنه عرض ایدیلن وسائطی رد ایلر. بعضاً بك جرأتلی حرکت ایلر طولاماجلی وسائطله فنا عد ایلدیکی متونی تعدیله ویا واضع قانونك فنا عد ایلدیکی اراده سی فلجه اوضهاتیر.

۲۷ کتابلرده، مجموعه لرده، تدریساتده یا بیلن و علمی اجتهدی تشکیل ایدن دو قترین تفسیراتی، قضائی اجتهدی تشکیل ایدن محاکمك تفسیر اتندن دها سربستدر. زیرا تمامیه نظریدر. نظری اولسی اعتباریله انكشافی سربستدر بوده و لود اولسنه سبیدر. دوشونمه لرینه، مطالباتنه بر تالیفك وسعت، منطق و قوتی بخش ایله بیلر.

حالبوکه محاکم عالم طرزنده چالیشه ماز. کنديسنه عرض ایدیلن جزئیات حقنده و یکدیگرندن بسبتون آیری مسائل حقنده اصدار حکم ایلدکه مجبوردر. محاکم نه مافوق محکمه نه ده کندي اجتهداتی ایلهمقید اولهمیه جفتدن بو کثرته برده تبدل اجتهد انضمام ایلر. بونکله برابر محاکم استقرار اجتهد طوغری کیدیور. سببی ده محکمه تمیزك، محاکمه نقطه نظری قبول ایتدیره بیله جك امکان و وسائطه مالک اولمیدر. و صوگرا محکمه لر اجتهد لرنده بك ده تبدلات کوسترمك ایسته مزلر. بو حقوقی و فعلی اسباب طولایسیله مستقر و ثابت بر اجتهد حکمی تقرر ایلر. بو ثابت اجتهداتی دکشیدیرمك ویا طور دیرمق، جریانك استقامتی دکشیدیرمك ویا طور دیرمق قدر کوچ اولور. بونك ایچوندر که محامیلر

[۱] پول هر ویو اثرینه دارالفنون مدرسلرندن فاضل نظمی بك مرجمه سی عاقل اولدینی « آقشام » ده نشر ایلدکری بر مقاله ده بیان بیوردقلری (لایر مند) ك معارینك اسنی عاقل معنانه كلك اوزره ویر مشدر « le Dédale ». بو پیه سی ادایته ایدنلرا و كا « ایلک كوز آغریسی » دیمكده عدم جواز طلاق مركزز نقلنی عشق ایلک دفعه بر برینك وجودندن طامش اولمقدن متولد محبت و مجلوبته نقل ایتش اولقی کی بر خط ارتکاب ایتش اولوبورلر.

لهلرینه اولان ثابت قضائی اجتہادلری طویلرلر . فرانسلر « مقررات محاکم ، عدلیه صاییلر دارالفنونه طاریلور » دیرلر .

قضائی اجتہادک تبدیلی دائماً تهلکلیدر . افرادک مقاولات و منافعه ماقبلته شامل اوله جق طرزده تأثیر ایلر .

۲۷ دو قتریه و محاکمه عائد تفسیرلردن غیر قوه تشریعیه نك یایدینی تفسیرلرده واردر [۱] .

تشکیلات اساسیه قانوننک § ۲۶ « بویوک ملت مجلسی ... قوانینک وضعی تعدیلی و تفسیری ، فسخ و الغاسی ... کبی وظائفی بالذات کندی ایفا ایدر . » دیور و بر جوق قانونلرده لاجل التفسیر بویوک ملت مجلسنه سوق اولمقدهدر .

رومالیلر زماننده « قانونک آنجق ایمپراطور طرفندن تفسیر ایدیله بیلیمسی » اصلی مطلق بر قاعده ایدی . بو قاعده رومالیلردن فرانسلرده انتقال ایلش و حاکم تفسیردن ممنون طوتولش ایدی . متنک محتاج تفسیر کوزوکسی تقدیرنده دعوا طور دیریلور و طرفین حضور قرالی به سوق ایدیلیدی .

بویوک ملت مجلسنک حق تفسیری اسکی روماده واسکی فرانسهده جاری اولش اصل ایله مناسبته دار دکلددر .

تشکیلات اساسیه قانوننک مارالذکر § ۲۶ مؤداسینجه قوانینک بویوک ملت مجلسنه عائد اولان تفسیری ملغا عثمانلی ایمپراطورانی قانون اساسیسنک § ۱۱۷ مندرج فعالیت تفسیریته نك مجموعه عام و شامل اولدیغنده شبهه بر قایور [۲] . بویوک ملت مجلسنک حق تفسیری ملغا قانون اساسیده کرک اعیانه و کرکسه ملغا شورای دولته عائدیتی بیلدیریلن تفسیرلره محکمه تمیزک امور عدلیه به متعلق تفسیراتی جامعدر . (۲۸ . باقی !)

فقط تشکیلات اساسیه قانوننک مارالیسان § ۲۶ محاکمک ، قانونی حادثه لره تطبیق

[۱] دو قترینک یایدینی تفسیرلر بر ولایت عامه مقامنک یایدینی تفسیرلردن معدود دکلددر . حالوکه قوه تشریعیه ایله قوه عدلیه نك یایدقلری تفسیرلر ، ولایتی حائز مقامنک یایدقلری تفسیرلرده بواعتبارله تفسیرلر یا عالملر طرفندن علماً (doctrinale) یایلور . و یا خود بر مقام طرفندن بطریق الولایه (d'autorité) یایلور .

[۲] ملغا قانون اساسی § ۱۱۷ « بر ماده قانونیه نك تفسیری لازم کلدکده امور عدلیه به متعلق ایسه تعیین معناسی محکمه تمیزه و اداره ملکیه به دائر ایسه شورای دولته و اشبو قانون اساسیدن ایسه هیئت اعیانه عائددر . »

ایلرکن حاکم اولدقلری سربستی تفسیری رفع و تقیید ایله مامشدر و باخصوص محکمه تمیزک محاکم اصلیه طرفدن تثبیت ایدلمش فعله نظراً قانونک اینی اکلاشللمش اولوب اولدیغی نقطه لری حقنده کی تفسیره منتج اولان صلاحیت اجتہادی تغییر ایله مامشدر .

اختلال کیر دوره سنده اجتہاد قضائی حقنده شدتلی بر خصوصت موجود ایدی . بو خصوصت بلا انقطاع بر برینی تعقیب ایلان اختلال حکومتلرینک هر برنده وحق ۱۸۱۴ سنه سنده اختلالدن مقدمکی وضعیت اجتماعیه نک اعاده سی مستطرف ره ستوراسیون مجلسلر نده ده کوز وکشددر . بو خصوصت قوانینک تفسیری قوه تشریعیه به حصر ایلک ایسته یوردی . و محکمه تمیزه منحصرأ قانونه مخالف اوله رق اصدار ایدلمش محکمه حکملرینک نقضی صلاحیتی بخش ایلوردی . تمیز مؤسسه سنک فرانسه ده مظهر اولدیغی تکاملات ایله برلکده مؤسسات قضائیه مزه داخل اولان محکمه تمیز مزک اصدار ایدلمش حکملرک « تطبیق ایدیلان قانونک یا ککش تفسیر ایدلمش » اولمسندن طولای ده حق نقضی واردر . فرانسه محکمه تمیزی « قانونک یا ککش تفسیر ایدلمش اولمسندن طولای » حکمی نقض ایلک حقنی بر قانوندن آلامشدر براتیک ایله احداث ایلشدر . بو براتیک فرانسه ده وحدت قانونک متممی اولان وحدت اجتہادی ممکن قیلمشدر .

فرانسه ده محکمه تمیز ۱۸۳۷ تاریخه قدر اجتہادی دیگر محاکمه قبول ایتدیره جک بر قوه جبریه دن محروم بولونوبوری . او زمان واضع قانونه مراجعت ایله کنیدیسنندن بوتون محاکم ایچون معمول به اوله جق بر تفسیرده بولونمسی ایسته نیلور ایدی .

بو طلبده واضع قانونی بر حادثه نک حاکم کی حل و فصلنه دعوت تشکیل ایلوردی و قانونک قوه تشریعی طرفدن تفسیر ایدلمسه انتظاراً دعواده تعویق ایدیلوردی . ۱۸۳۷ قانونی محکمه تمیز هیئت عمومی سی طرفدن اصدار ایدیله جک قرارک نقض ایدیلان دعوائی تکراراً رؤیت ایله جک محکمه ایچون واجب الاتباع اولمسی تأسیس ایلش و بوجبوریته ده فرانسه دن آدیغمز قوانین و موضوعات مزه داخل اولشدر .

اگر تشکیلات اساسیه قانونمز محکمه تمیز اجتہاده قضائیسنه اساس اوله جق بر حق تفسیری ویرمالمش اولسه ایدی محاکم اصلیه مز محکمه تمیز هیئت عمومی سنک قراری ایله مقید قیلماز و محاکم ایله محکمه تمیز آره سنده اختلاف لاجل التفسیر بویوک ملت مجلسنه سوق ایدیلوردی . تشکیلات اساسیه قانونک § ۵ ایله تشریع صلاحیتی و اجرا قدرتی نفسنده

تجلی و تمرکز ایتدیرون بویوک ملت مجلیسی تشکیلات اساسیه قانوننک § ۸ ملت نامنه حق قضانک استعمانی محاکمه ترک ایلور.

۲۸ محکمه تمیزمزلغا قانون اساسیدن آلمش اولدیغی حق تفسیری استعمال ایله مکدن دائمی مجتنب طاورامشدر. ملغا محتاط برنجی تجارت محکمه سنک قابلیت تمیزی بی حائز اولمایان اعلاملری سوق ایدلک صورتیله بعض کره محکمه تمیزمزدن ملغا قانون اساسینک § ۱۱۷ مؤداسنجه قوانین عدلیه دن برینک تعیین معنایی طلب ایدلشددر. محکمه تمیز رؤسای سابقه سندن استاد محترم عثمان بک افندی، مرحوم حق پاشانک زمان صدارتنده تمیزک واقع بر تفسیر طلبی رد ایلش اولدیغی نقل بیوردیلر. تمیزده اسباب رد اوله رق « محکمه تمیز انجق بر حادثه ضمنتده تفسیر قوانین ایلر. دیشدر.

تشکیلات اساسیه قانونی § ۱۵ مؤداسنجه تکلیف قانونه صلاحیتدار اولان مجلس اعضالریله اجرا وکیللری هیأتی، اجتهاد محاکمه واقع وضوحسزلق و قرارسزلنک رفع وازالهی ضمنتده بویوک ملت مجلسنه محاکمک انقیاد ایلیه حکملری بر تفسیری یابدیرتمغه صلاحیتلری واردر. بوکون فرانسه دهده حکومت یا کندی اقتراحیه و یا خود عامه نک حائز اولدیغی حق استعدا طولایسیله پراتیکدهده کی وضوحسزلق و قرارسزلنک نهایت ویرمک ایچون - اندرده اولسه یئده - قوه تشریعیه نک تفسیرینه مراجعت اولونور.

۲۹ تشکیلات اساسیه قانوننک § ۱۰۳ ایکنجی فقره سی « هیچ بر قانون تشکیلات اساسیه قانونه منافی اوله ماز، دیور. فقط بوماده هیچ بر زمان محاکمه حادثه لرده تطبیق ایلیه حکملری قانوننک تشکیلات اساسیه قانونه منافی اولوب اولدیغی تدقیقه صلاحیت ویرمز. بویوک ملت مجلسندن چیقمش ونشر ایدلش بر قانونی یه بویوک ملت مجلسندن باشقه هیچ بر قوت تقدیر و تعطیل ایده مز.

بیلیو غرافی

Rossel et Mentha-Manuel du droit civil Suisse

Dr. A. Egger-Kommentar zum Schweizerischen zivilgesetzbuch

M. Planiol-Traité élémentaire de droit civil

Enneccerus-Lehrbuch des Buergerlichen Rechts

وصفی راشد